

Lag om ändring i riksdagsordningen;

utfärdad den 12 mars 2009.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om riksdagsordningen²
dels att tillägsbestämmelsen 9.7.1 ska upphöra att gälla,
dels att i 9 kap. 8 § och tillägsbestämmelsen 7.2.2 ordet ”kammarsekreterare” i olika böjningsformer ska bytas ut mot ”riksdagsdirektör” i motsvarande form,
dels att 3 kap. 11 §, 6 kap. 1 §, 9 kap. 1 och 7 §§, 10 kap. 3 § och tillägsbestämmelserna 1.5.2, 3.1.1, 3.6.1, 3.8.1, 3.9.1, 5.6.2, 6.1.1, 6.4.1, 7.4.4, 9.1.1 samt rubrikerna närmast före 9 kap. 1 och 7 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny tillägsbestämmelse, 2.1.1, av följande lydelse.

1.5.2

Om talmannen är förhindrad att närvara inträder någon av de vice talmännen som ordförande vid sammanträden med riksdagsstyrelsen.

Riksdagen utser tio ersättare för de valda ledamöterna av riksdagsstyrelsen. Frånvarande ledamots plats intas av ersättare som tillhör samma parti-grupp. Varje partigrupp utser en personlig ersättare för sin särskilda företrädare.

Riksdagsstyrelsen sammanträder inom stängda dörrar. Om styrelsen vill inhämta upplysningar av någon som inte tillhör styrelsen, får den kalla honom eller henne till sammanträde. De vice talmännen, de av de särskilda företrädarna för partigrupperna som inte är ledamöter av styrelsen samt riksdagsdirektören får delta i styrelsens överläggningar.

2.1.1

Vid ledningen av kammarens sammanträden biträds talmannen av en kammarsekreterare.

¹ Framst. 2008/09:RS1, bet. 2008/09:KU14, rskr. 2008/09:180.

² Riksdagsordningen omtryckt 2007:726.

3.1.1

En proposition ges in till kammarkansliet. Den anmäls av talmannen vid ett sammanträde med kammaren efter det att den har gjorts tillgänglig för ledamöterna i tryckt form.

3.6.1

En skrivelse ges in till kammarkansliet. Den anmäls av talmannen vid ett sammanträde med kammaren efter det att den har gjorts tillgänglig för ledamöterna i tryckt form.

3.8.1

En framställning eller en redogörelse från ett riksdagsorgan ges in till kammarkansliet. Den anmäls av talmannen vid ett sammanträde med kammaren efter det att den har gjorts tillgänglig för ledamöterna i tryckt form.

3.9.1

En motion ges in till kammarkansliet senast klockan 16.30 sista motionsdagen. Motioner bör innehålla uppgift om den partigrupp som motionären tillhör.

Talmannen anmäler motionerna för kammaren.

3 kap.

11 § Motioner med anledning av en proposition, en skrivelse, en framställning eller en redogörelse får väckas inom femton dagar från den dag då propositionen, skrivelsen, framställningen eller redogörelsen anmäldes i kammaren. Om en proposition eller en framställning måste behandlas skyndsamt, får riksdagen, om den anser att det finns synnerliga skäl, på förslag av regeringen eller det riksdagsorgan som lämnat framställningen besluta om kortare motionstid. Om det finns särskilda skäl, får riksdagen på förslag av talmannen besluta att förlänga motionstiden.

5.6.2

Vid en omröstning med uppresning uppmanar talmannen först de ledamöter som vill rösta för ja-propositionen att resa sig och riktar därefter samma uppmaning till de ledamöter som vill rösta för nej-propositionen.

Vid en omröstning med omröstningsapparat registreras hur varje ledamot har röstat.

Vid en omröstning med namnupprop uppmanar talmannen två ledamöter att ta plats vid talmansbordet för att föra anteckningar över omröstningen. Vice talmännen ropas upp först och därefter övriga ledamöter valkretsvis. Något av följande svar ska avges: ja, nej, avstår.

6 kap.

SFS 2009:176

1 § En interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med en motivering. Talmannen beslutar att en interpellation får framställas. Om talmannen anser att en interpellation strider mot grundlag eller denna lag, ska han eller hon vägra tillstånd till att interpellationen framställs och ange skäl för detta beslut. Om kammaren ändå begär att interpellationen ska få framställas ska talmannen hänvisa frågan till konstitutionsutskottet för avgörande. Talmannen får inte vägra tillstånd till interpellationen om utskottet har förklarat att den inte strider mot grundlag eller denna lag.

En interpellation besvaras av ett statsråd inom två veckor från det att den överlämnats till statsrådet. Om kammaren under tvåveckorsperioden gör ett uppehåll i sitt arbete, förlängs tiden med vad som motsvarar uppehållet.

Om ett svar inte lämnas inom den tid som har angetts i andra stycket, ska statsrådet meddela riksdagen varför svaret uteblir eller anstår. Meddelandet får inte följas av överläggning.

En interpellation faller om den inte har besvarats vid det riksmöte då den väcktes.

6.1.1

En interpellation ges in till kammarkansliet. Talmannen anmäler utan dröjsmål vid ett sammanträde med kammaren beslut att interpellationen ska eller inte ska få framställas. Om talmannen har medgett att interpellationen får framställas, överlämnar talmannen utan dröjsmål interpellationen till statsrådet.

Talmannen fastställer efter samråd med de särskilda företrädarna för partigrupperna den dag under ett riksmöte då interpellationer senast får ges in till kammarkansliet för besvarande före ett uppehåll i kammararbetet som är längre än en månad.

Interpellationen ska redovisas i riksdagens protokoll.

6.4.1

En skriftlig fråga ges in till kammarkansliet. Talmannen anmäler utan dröjsmål vid ett sammanträde med kammaren beslut att frågan ska eller inte ska få framställas. Om talmannen har medgett att frågan får framställas, låter talmannen utan dröjsmål statsrådet få del av frågan.

Det skriftliga svaret lämnas till kammarkansliet som överlämnar svaret till den ledamot som ställt frågan.

De skriftliga frågor som under en vecka getts in senast klockan 10 på fredagen besvaras senast klockan 12 på onsdagen i följande vecka.

Under längre uppehåll i kammarens arbete än en månad får talmannen besluta att svaren lämnas inom fjorton dagar efter det att frågorna framställts. Talmannen fattar sitt beslut efter samråd med de särskilda företrädarna för partigrupperna. Om ett svar inte lämnas inom denna tid, ska statsrådet meddela kammarkansliet när frågan kommer att besvaras eller att den inte kommer att besvaras.

Vid val med slutna sedlar uppmanar talmannen fem ledamöter att ta plats vid talmansbordet. Av dessa ska tre biträda när valsedlarna öppnas och granskas och två föra anteckningar över valet.

Ledamöterna ropas upp i den ordning som anges i tillägsbestämmelse 5.6.2. När en ledamot ropas upp, ska han eller hon gå fram till talmansbordet och lämna sin valsedel till talmannen.

Sedan samtliga godkända valsedlar har lästs upp av talmannen och antecknats av den tjänstgörande kammarsekreteraren och de två ledamöterna, jämförs anteckningarna över valet.

Talmannen fastställer resultatet av valet och tillkännager det för kammaren.

9 kap.

Riksdagsdirektör

1 § Kammaren utser en riksdagsdirektör. Riksdagsdirektören låter föra protokollet vid sammanträden med kammaren. Han eller hon expedierar riksdagens beslut och biträder i övrigt talmannen i riksdagsarbetet. Riksdagsdirektören är också chef för riksdagsförvaltningen och sekreterare i krigsdelegationen.

Val av riksdagsdirektör äger rum vid början av riksmötet närmast efter ett ordinarie val till riksdagen och gäller för tiden till dess ett nytt val av riksdagsdirektör förrättas. Valet ska beredas.

Vid val med slutna sedlar är den vald som får tre fjärdedelar eller fler av de avgivna rösterna. Om en sådan röstövervikt inte uppnås, förrättas ett nytt val. Om inte heller då någon får tre fjärdedelar eller fler av de avgivna rösterna sker en ny beredning av valet.

9.1.1

Valet av riksdagsdirektör ska beredas av en grupp bestående av talmannen och de särskilda företrädarna för partigrupperna.

Bistånd med sakuppgifter

7 §³ Riksdagens ledamöter och organ ska ha tillgång till bibliotek och rätt till bistånd i övrigt med sakuppgifter för riksdagsarbetet.

10 kap.

3 § Utskotten ska följa arbetet i Europeiska unionen inom de ämnesområden som för varje utskott anges i 4 kap. 4–6 §§ med tillhörande tillägsbestämmelser.

Regeringen ska överlägga med utskotten i de frågor rörande arbetet i Europeiska unionen som utskotten bestämmer. Utskottet får besluta att dessa överläggningar ska äga rum offentligt. I övrigt tillämpas bestämmelserna om

³ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

slutna och öppna utskottssammanträden i 4 kap. 13 § med tilläggsbestämmelser.

Om minst fem av ledamöterna i ett utskott begär det, ska utskottet besluta att överlägga med regeringen enligt andra stycket. Utskottet får avslå en sådan begäran om den begärda åtgärden skulle fördröja frågans behandling så att avsevärt men skulle uppkomma. Utskottet ska i så fall i sitt protokoll redovisa skälen till att begäran har avslagits.

Beträffande regeringens och andra statliga myndigheters skyldighet att lämna upplysningar i EU-frågor till utskotten finns bestämmelser i 4 kap. 11 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2009.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för en studieresa som beslutats före den 1 april 2009.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELT

BEATRICE ASK
(Justitiedepartementet)

